

Webbtillgänglighet i Gävle kommun

Vem är jag?

- Kort om min roll
- Ansvar för gavle.se och intranät
- Driver arbetet med användarvänlighet och tillgänglighet

Så arbetar vi med tillgänglighet

- Vi bygger efter **WCAG-riktlinjer**
- Vi har ett **tillgänglighetsanpassat designsystem**
(t.ex. färgkontrast, textstorlek, fokusmarkeringar)
- Vi genomför både **manuella och automatiska tester**
- Vi förbättrar successivt – både **nytt och befintligt innehåll**
- Vi **sprider kunskap** till redaktörer och andra roller i organisationen

WAVE powered by WebAIM web accessibility evaluation tool

Styles: OFF ON

Summary

19 Errors	21 Contrast Errors
12 Alerts	4 Features
31 Structural Elements	80 ARIA

View details >

WAVE powered by WebAIM web accessibility evaluation tool

Styles: OFF ON

Summary

4 Errors	0 Contrast Errors
9 Alerts	7 Features
29 Structural Elements	20 ARIA

View details >

WAVE powered by WebAIM web accessibility evaluation tool

Styles: OFF ON

Summary

33 Errors	0 Contrast Errors
23 Alerts	4 Features
28 Structural Elements	28 ARIA

View details >

WAVE powered by WebAIM web accessibility evaluation tool

Styles: OFF ON

Details

- 1 Errors
  - 1 X Empty heading
- 207 Alerts
  - 5 X Redundant alternative text
  - 36 X Skipped heading level

The following apply to the entire page:

sv-SE

Skriv ut

The following apply to the entire page:

sv-SE

Konsument

The following apply to the entire page:

sv h1

GÄVLE KONSERTHUS GÄVLE SYMFONIORKESTER KONFERENS & KONGRESS GOURMET BLÅ

The following apply to the entire page:

sv-SE

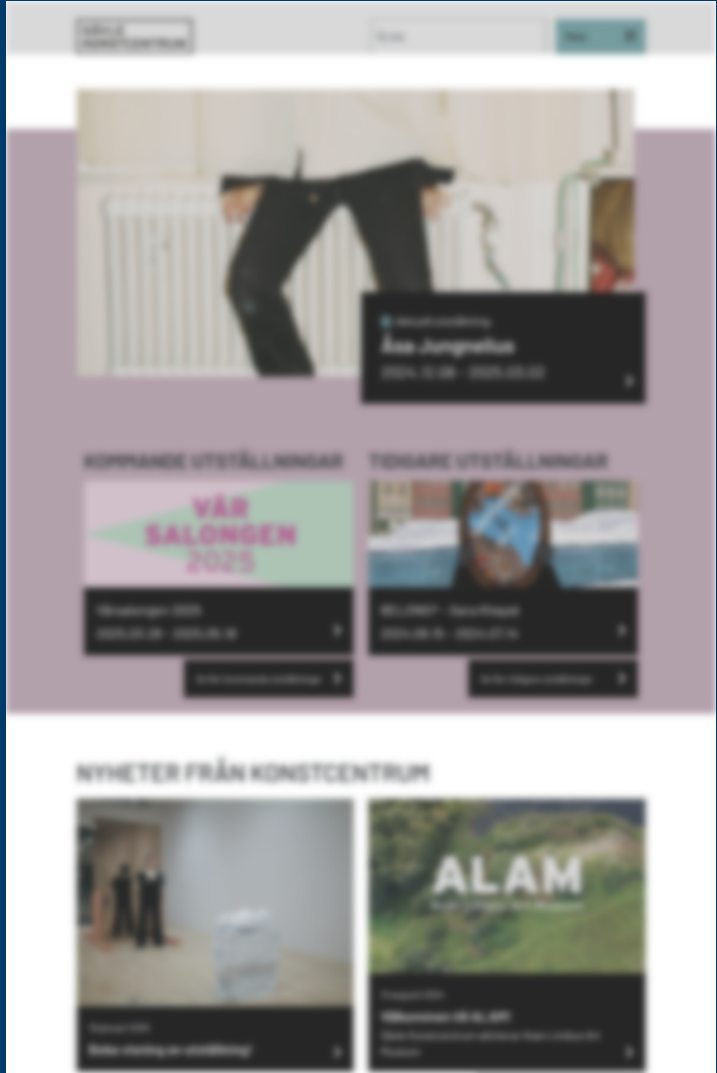
GÄVLE KONSTCENTRUM

Meny

Start » Skräddarsy din egna konstrunda

SKRÄDDARSY DIN KONSTRUNDA

Runt om i Gävle finns offentliga konstverk. Här kan du konstrundor s

Very low contrast (3.33:1)

Very low contrast between text and background colors.

REFERENCE

CODE

2025-01-10

The screenshot shows a website header with a blue background and a white navigation bar. The main content area is titled "NYHETER" (News) and features three news items. The first item, dated 2025-01-10, is titled "VILL DU LÄRA DIG ATT SIMMA?" (Do you want to learn to swim?). The second item, dated 2025-01-08, is titled "VÄLKOMMEN IN I VÄRMEN!" (Welcome to the warmth!) and includes a sub-headline "Här kan du läsa mer om våra aktiviteter!" (Here you can read more about our activities!). The third item, dated 2024-11-13, is titled "VI SLUTAR ATT TA EMOT KONTANTER" (We stop accepting cash) and includes a sub-headline "Detta gäller från 1 januari 2025" (This applies from January 1, 2025). Each news item has an orange button labeled "LÄS NYHETEN" (Read the news) with a right-pointing arrow. The footer of the page contains the text "UPPLEV OCH GÖR" (Experience and do).

NYHETER

2025-01-10

VILL DU LÄRA DIG ATT SIMMA?

LÄS NYHETEN

2025-01-08

VÄLKOMMEN IN I VÄRMEN!

Här kan du läsa mer om våra aktiviteter!

LÄS NYHETEN

2024-11-13

VI SLUTAR ATT TA EMOT KONTANTER

Detta gäller från 1 januari 2025

LÄS NYHETEN

UPPLEV OCH GÖR

35.	<u>Krokoms kommun</u>	4.44 av 5
36.	<u>Essunga kommun</u>	4.43 av 5
37.	<u>Östersunds kommun</u>	4.43 av 5
38.	<u>Malung-Sälens kommun</u>	4.42 av 5
39.	<u>Norrköpings kommun</u>	4.42 av 5
40.	<u>Ale kommun</u>	4.41 av 5
41.	<u>Gävle kommun</u>	4.41 av 5
42.	<u>Flens kommun</u>	4.41 av 5
43.	<u>Robertsfors kommun</u>	4.41 av 5
44.	<u>Nybro kommun</u>	4.41 av 5
45.	<u>Skara kommun</u>	4.40 av 5
46.	<u>Hudiksvalls kommun</u>	4.40 av 5

Snittbetyg per kategori

Tillgänglighet: 5.00 av 5

Hastighet: 4.37 av 5

Webbstandard: 4.42 av 5

Integritet & säkerhet: 4.46 av 5

Webbtillgänglighet

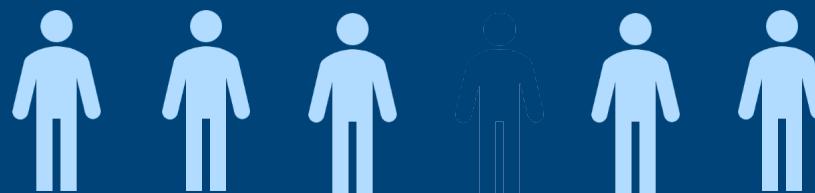
Tillgänglighet: Det handlar om människor

Tillgänglighet handlar om att säkerställa att digital teknik är användbar för personer med funktionsnedsättningar.

Checklistor, standarder och lagar är viktiga verktyg för att uppnå tillgänglighet – men ibland hamnar dessa i fokus i stället för det grundläggande målet med tillgänglighet: att möta behoven hos personer med funktionsnedsättningar i verkligheten.

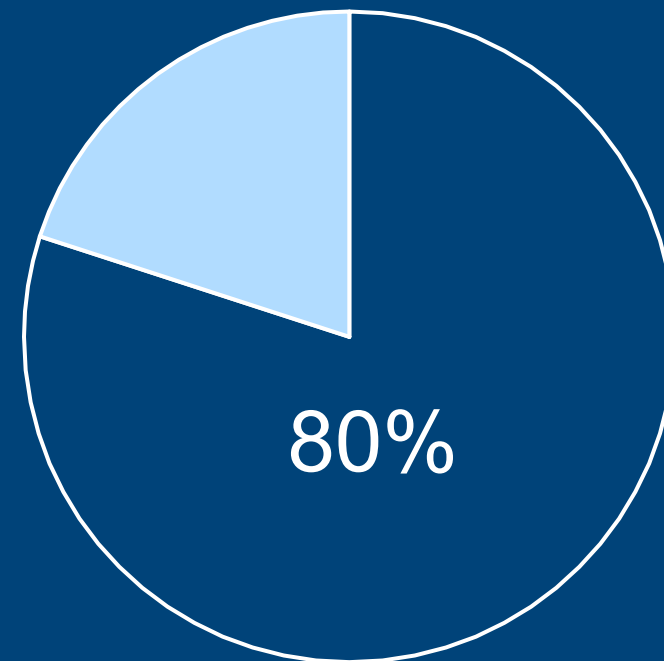
1 av 6 personer

1 av 6 personer eller **80 miljoner människor** i EU har någon form av funktionsnedsättning.

Inte alla funktionsnedsättning är synlig

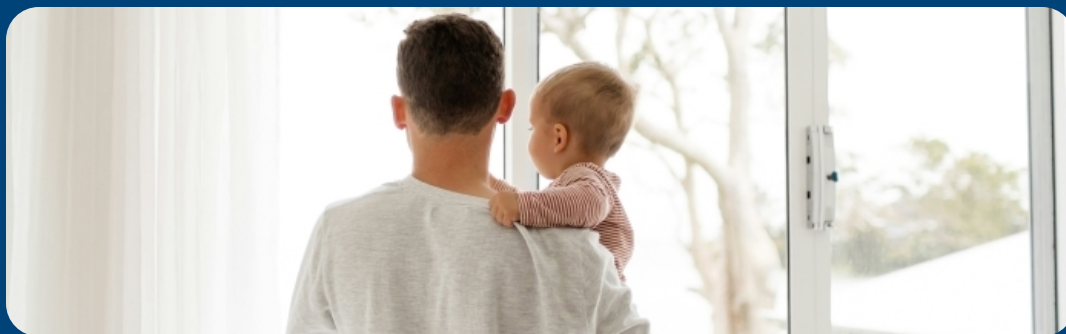
80% av alla funktionsnedsättningar är osynliga

1%? 20%? 100%?

Vissa uppskattningar visar att 20% av befolkningen har någon form av funktionsnedsättning. Beroende på hur man räknar kan siffran variera, men det är tydligt att fler än de cirka 1% som använder rullstol har nytta av förbättrad tillgänglighet. **Om vi inkluderar alla situationer som kräver tillgänglighet, är behovet universellt – 100% av befolkningen gynnas.**

Många situationer kräver tillgänglighet

Permanent

Tillfällig

Kontextuell

▼ Motorik

En arm

Armbrott

Bär på något

Permanent

Tillfällig

Kontextuell

▼ Tal

Språkstörning

Strupkatarr

Tandvärk

▼ Syn

Synskadad

Starr

Sol på skärmen

▼ Kognition

ADHD

Hjärntrötthet

Kontorslandskap

▼ Hörsel

Döv

Öroninflammation

Buller/Hörlurar

**Tillgänglighet är
nödvändigt för
många, men
gynnar ALLA**

Vad är digital tillgänglighet?

Individens
förmågor

Digitaliseringens
krav

Nytt språk?

Stressad

Gammal

Ung

Skadad

Vems jobb är det att skapa/hålla en webbplats tillgängligt?

Projekt-
ledare

Utvecklare

Alla
innehåll-
skapare

Redaktör

Designer

Personas

Louise

Nyanställd
bygglovshandläggare

47 år

Gift har 2 barn

Dyslexi

"Jag vill kunna hitta information själv och inte behöva fråga hela tiden. Då kan jag jobba självständigt och ta till mig informationen i min takt och på mitt sätt."

Om Louise

Louise är 47 år och bor med sin partner och deras två barn på Brynäs. Louise är nyanställd hos Gävle kommun.

Hon diagnostiserades med dyslexi som barn och har inget emot att folk vet att hon är dyslektisk, men hon pratar inte riktigt om det.

Jag uppskattar

Snabb tillgång till introduktionsmaterial och tydlig vägledning.

Information och utbildning som hjälper mig att snabbt bli självständig i min roll.

Extra stöd och klara kontaktvägar.

Enkel och strukturerad text med tydliga rubriker, punktlister och korta stycken.

När text kompletteras med bild, video, ljud eller diagram.

Personlighet

Tekniskt oerfaren   Tekniskt kunnig

Grundläggande svenska   Flytande svenska

Upptagen   Har tid

Vill ha hjälp   Kan göra själv

Verktyg

iPhone
10%

PC
90%

Stavningshjälpmedel

Högkontrastläge i webbläsaren

Dysleximjukvara

1 av 5 personer har
lässvårigheter

~20%

av Sveriges befolkning är
födda utomlands. En del
har begränsade kunskaper i
det svenska språket.

~400

nya medarbetare i
Gävle kommun
per år

Designa för användare med lässvårigheter

Skriv kort, tydligt, och enkelt.
Undvik komplexa ord.

AI

Stryk inte under ord, kursivera
inte och skriv inte i versaler.

GÖR INTE
DET HÄR

Använd enkel och strukturerad
text, med tydliga underrubriker,
listor och korta stycken för att
öka läsbarheten.

**Ha inte långa tunga
textstycken.**

Komplettera text med bild
eller visualiseringar.

Förutsätt inte att användaren minns
information från föregående sidor
– skriv påminnelser och förklaringar

Fatima

Enhetschef på äldreboende

64 år

Gift

Artros,
hörselnedsättning

”En tydlig och enkel design gör att jag kan fokusera på mina uppgifter istället för att leta efter information.”

Om Fatima

Fatima bor i Andersberg med sin partner. Hon jobbar som enhetschef på ett äldreboende i Sätra. Hon är oftast på plats för att vara nära sina 26 medarbetare, samt att hon är lite ovan vid att arbeta hemifrån.

Hon har artros, vilket försämrar hennes finmotorik, och en medfödd hörselnedsättning, vilket gör att hon föredrar att skriva istället för att prata i telefon.

Jag uppskattar

Att få tydligt stöd och instruktioner för de uppgifter som ingår i mitt arbete, såsom redovisning, rekrytering och medarbetarsamtal.

Möjligheten att snabbt kunna hitta den information jag behöver för att besvara frågor från medarbetare på ett korrekt sätt.

Att hålla mig uppdaterad om vad som händer inom kommunen och verksamheten, så att jag kan agera informerat och proaktivt.

Tillgång till undertexter när jag tittar på filmer.

Att kunna använda röststyrning i mitt dagliga arbete, särskilt när mina händer är stela och behöver avlastning.

Personlighet

Tekniskt oerfaren Tekniskt kunnig

Grundläggande svenska Flytande svenska

Upptagen Har tid

Vill ha hjälp Kan göra själv

Verktyg

lphone
15%

Tablett
10%

PC
75%

Använder sällan mus, utan navigerar genom att tabba sig igenom innehåll.

Webbläsartillägg för röststyrning.

Var fjärde person över
45 år har artros.

~19%

av den vuxna befolkningen
hör dåligt.

~350

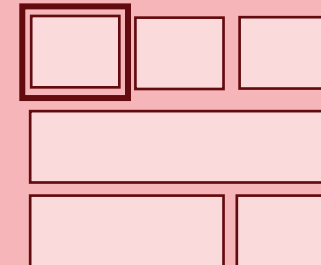
chefer inom
Gävle kommun

Designa för användare med motoriska nedsättningar

Tillräckligt stora klickytor och
bra avstånd mellan ytorna

Allt som är klickbart ska
vara åtkomligt via
tangentbordet.

Möjliggör röstkontroll.
Funktioner ska ha samma namn
i koden som det visuella namnet.

Det ska vara visuellt tydligt
var fokus är när man
tabbar.

Ge tillräckligt med tid.
Gör det möjligt att justera
eventuella tidsbegränsningar.

Kräv inte att användaren måste
skriva och scrolla mycket

Johan

Kundkommunikatör

55 år

Gift

Synnedstättning och
röd- grön färgblindhet

”Det är viktigt att informationen är uppdaterad så att jag kan lita på den i mitt arbete.”

Om Johan

Johan är 55 år gammal och bor i en villa i Hille tillsammans med sin partner.

Han har arbetat inom kundtjänst i nästan 10 år och är en uppskattad generalist. Johan är känd för sin breda kompetens och sina torra ordvitsar.

Han har en synnedstättning och röd- grön färgblindhet, vilket gör att han ibland har svårt att skilja dessa färger åt.

Jag uppskattar

Att snabbt kunna hitta rätt information på intranätet för att lösa mina uppgifter eller få svar på mina frågor.

Att hålla mig uppdaterad om vad som händer i kommunen och verksamheten.

Att vara säker på att den information jag hittar är giltig och korrekt.

Att viktig information inte bara förmedlas genom färg, eftersom jag har svårt att urskilja grönt och rött. Tydliga kontraster och andra visuella indikationer är viktiga för att säkerställa att jag inte missar något betydelsefullt.

Personlighet

Tekniskt oerfaren   Tekniskt kunnig

Grundläggande svenska   Flytande svenska

Upptagen   Har tid

Vill ha hjälp   Kan göra själv

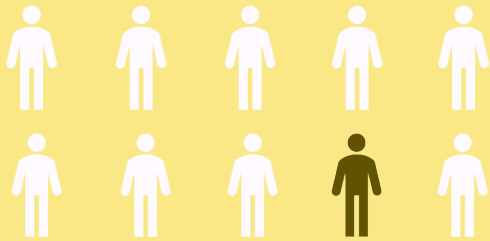
Verktyg

PC
100%

Webbläsarens förstöringsverktyg

Var tionde man
är färgblind

~ 70 %

av alla vuxna använder glasögon
eller kontaktlinser

~ 5 %

av alla vuxna har svårt att se även
med glasögon eller kontaktlinser

~ 2 000

använder intranätet ofta

~ 163 000

kundtjänständerna per år

Designa för användare med synnedläggelse och färgblindhet

Låt text vara text.
All text ska gå att kopiera,
även text i bild.

Använd mer än bara färg.
Kombinera text, form och färg för att förmedla
information.

Placera objekt nära innehåll.
Placera instruktion och aktivitet nära
varandra.

E-post

Skicka

Använd bra kontraster.
Gör det lättare att utskilja text,
ikoner och funktioner från bakgrunden.

AAA
8.02

Aa

”Jag besöker inte intranätet så ofta men när jag är där behöver jag enkelt förstå vad som gäller mig som arbetar på ett kommunalt bolag.”

Amina

Projektledare på Gavlefastigheter

32 år

Sambo

Svårt synskadad

Om Amina

Amina bor med sin sambo i Bomhus. Hon är en engagerad projektledare hos Gavlefastigheter och arbetar oftast hemifrån. Amina älskar kundkontakt och är känd för sin noggrannhet och uppmärksamhet på detaljer.

Aima har en genetisk ögonsjukdom, sedan tonåren är hon gravt synskadad.

Jag uppskattar

Att enkelt kunna nå relevant information från min enhet.

Tydligt märkt innehåll som är anpassat efter min organisations behov.

Möjligheten att skapa och hantera eget innehåll om det behövs.

Informativa rubriker och länkar som snabbt låter mig förstå vad som finns på en sida.

Tydlig feedback på mina handlingar och förutsägbar navigation.

Personlighet

Tekniskt oerfaren   Tekniskt kunnig

Grundläggande svenska   Flytande svenska

Upptagen   Har tid

Vill ha hjälp   Kan göra själv

Verktyg

MAC
100%

Skärmläsare (JAWS)

Skärmförstorare

Zoom i webbläsare

Text-till-tal

~30 000

personer är gravt
synnedsetta eller
helt blinda

~2500

externa intranät
användare

~15

externa
organisationer som
använder intranätet

Designa för användare med skärmläsare

Använd alternativa texter.
Beskriv meningsbärande bilder
och ikoner.

`<alt>`

Använd semantisk HTML.

Definiera innehåll med taggar
som `<main>`, `<header>`
och `<button>`. Strukturera
rubriker logisk med taggarna
`<h1>` till `<h6>`.

Skriv tydliga länkar.

Gör länkar begripliga,
undvik länkar som läs
mer och klicka här.

Kontakta oss

Koppla ihop etikett,
felmeddelande och
inmatningsfält.

E-post

”Jag går in på intranätet ungefär varannan månad och då bara för att hitta länken till det där schemasystemet.”

Arvid

Vikarie grundskola

19 år

Singel

Aspergers/ADHD

Om Arvid

Arvid bor med sina föräldrar i Valbo. Han vikarierar på grundskolor och fritidsgårdar, och han älskar att jobba med barn och funderar på att utbilda sig till fritidspedagog.

Arvid har Aspergers syndrom, en diagnos inom autismspektrumet som påverkar hur han ser världen och interagerar med människor. Han har också nyligen diagnostiserats med ADHD.

Jag uppskattar

Att snabbt kunna hoppa in på intranätet och fixa en specifik grej utan att behöva ha koll på alla kommunens strukturer och interna termer.

Att enkelt kunna använda intranätet direkt från mobilen, eftersom jag ofta är på språng.

När jag kan få hjälp via e-post eller ett riktigt bra FAQ-avsnitt istället för att behöva ringa, eftersom jag föredrar att kommunicera skriftligt.

När layouten är enkel och utan en massa krångel eller krånglig text, så att jag lätt kan hitta det jag behöver.

Personlighet

Tekniskt oerfaren   Tekniskt kunnig

Grundläggande svenska   Flytande svenska

Upptagen   Har tid

Vill ha hjälp   Kan göra själv

Verktyg

Android

Använder egen telefon för att logga in på Personec P och i Time Care Pool .

Extension Midnight Lizard för att justera färger i webbläsaren.

2 av 100
har autism

~ 3%
de vuxna har ADHD

~ 7%
av alla vuxna har problem
med psykisk ohälsa

~ 5000
sällananvändare med
 varierad IT-utrustning
~ 2400
timvikarier som ofta
använder privat utrustning

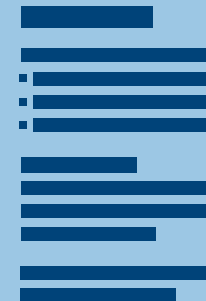
Designa för användare med koncentrationssvårighet

Skapa en enkel och konsekvent layout utan många visuella element som kan vara distraherande.

Använd enkel och strukturerad text, med tydliga underrubriker, listor och korta stycken för att det ska vara lättläst.

Ha inte långa tunga textstycken.

Skriv på knappar och länkar hur de ska användas.

Skicka in ansökan

Hämta din faktura

Förutsätt inte att användaren minns information från föregående sidor – skriv påminnelser och förklaringar

Användartest

Kvalitativa användartester

En metod där vi observerar hur riktiga användare löser uppgifter på vår webbplats – för att förstå vad som fungerar och vad som behöver förbättras.

Varför är det viktigt?

- Det vi tror är tydligt, är inte alltid det i praktiken
- Användare har olika behov, förutsättningar och sätt att ta till sig information
- Vi får insikter som vi aldrig hade kunnat gissa oss till själva

Jag trycker här för att jag tror att informationen om bygglov ...

JAHA!!

Framtida mål – Användartester med tillgänglighet i fokus

Vi vill göra fler tester med personer som har olika tillgänglighetsbehov

- Till exempel användare med nedsatt syn, motorik, kognition eller läsförmåga
- Det hjälper oss att bygga bättre och mer inkluderande lösningar

För att kunna göra det behöver vi rekrytera rätt testpersoner

- Vi vill gärna bygga upp en testpanel för framtida tester

En utmaning just nu...

Jag går på föräldraledighet i augusti.

Innan vi samlar in användare till tillgänglighetstester vill vi försäkra oss om att arbetet kan tas vidare även när jag är borta.

Det är ännu inte klart om min ersättare har rätt kompetens – till exempel erfarenhet av att:

- planera och genomföra användartester
- analysera resultat
- arbeta användarcentrerat med tillgänglighet i fokus
- Målet är att rekrytera någon som kan ta över det arbetet – men det är fortfarande oklart.